

KOMENTÁŘ

12. 12. 2022

Obyvatelstvo v Moravskoslezském kraji v 1. až 3. čtvrtletí 2022

Během prvních tří čtvrtletí roku 2022 poklesl počet obyvatel v Moravskoslezském kraji o cca 4,2 tisíce osob. Na tomto úbytku se ze dvou třetin podílela přirozená měna obyvatel. Počet živě narozených dětí (8,2 tisíce) patřil k nejnižším od roku 2000. I přes meziroční pokles o 1,4 tisíce osob zůstal počet zemřelých (11,0 tisíce) vyšší než v letech před pandemií covid-19. Ve srovnání s předchozím rokem vzrostl počet vystěhovalých na 6,1 tisíce osob, naopak počet přistěhovalých se snížil na 4,8 tisíce osob. Výsledná záporná salda – přirozené a migrační – zůstala v rámci celého Česka největší.

K 30. 9. 2022 žilo na území Moravskoslezského kraje **1 173 771 obyvatel**, z toho 50,9 % žen. V porovnání s předchozími čtvrtletími nenastala změna v tendenci úbytku obyvatel Moravskoslezského kraje. Tak jako v předchozích letech se na tomto úbytku podílely obě měny obyvatelstva – jak přirozená, tak i stěhováním. Pokles počtu obyvatel v průběhu prvních devíti měsíců roku zaznamenaly všechny okresy Moravskoslezského kraje, přičemž k největšímu úbytku obyvatel došlo v okresech Karviná a Ostrava-město. V sedmi krajích Česka, především ve Středočeském kraji a v Praze, se počet obyvatel zvýšil. Populace celé České republiky v průběhu prvních tří čtvrtletí vzrostla, přírůstek obyvatel činil 10 230 osob.

Tab. 1 Počet obyvatel v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. až 3. čtvrtletí 2022
(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Stav na počátku období			Střední stav			Stav ke konci období		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	1 177 989	578 721	599 268	1 175 723	577 521	598 202	1 173 771	576 503	597 268
Bruntál	89 547	44 492	45 055	89 259	44 334	44 925	89 029	44 234	44 795
Frydek-Místek	212 347	104 822	107 525	212 217	104 751	107 466	212 116	104 712	107 404
Karviná	240 319	117 986	122 333	239 506	117 569	121 937	238 813	117 182	121 631
Nový Jičín	149 919	74 202	75 717	149 647	74 023	75 624	149 482	73 952	75 530
Opava	173 753	85 121	88 632	173 645	85 081	88 564	173 480	85 011	88 469
Ostrava-město	312 104	152 098	160 006	311 449	151 763	159 686	310 851	151 412	159 439

V Moravskoslezském kraji se od ledna do září roku 2022 **živě narodilo** 8 164 dětí, což ve srovnání se stejným obdobím roku 2021 bylo o 911 méně. Nejvíce dětí se při přepočtu na 1 000 obyvatel narodilo v okrese Ostrava-město (9,7 ‰), nejméně pak v okresech Bruntál (8,4 ‰) a Karviná (8,6 ‰). Celkem 3 813 dětí bylo prvorozených (46,7 % všech živě narozených dětí), 3 060 druhorozených (37,5 %) a 1 291 dětí bylo pro matku již jako třetí či další dítě (15,8 %). Mimo manželství se v 1. až 3. čtvrtletí 2022 narodilo 4 261 dětí, tedy 52,2 % z živě narozených (v celém Česku to bylo 48,6 %). Nejvyšší podíl dětí narozených mimo manželství byl s 65,5 % zaznamenán v okrese Bruntál, což byla druhá nejvyšší hodnota mezi všemi okresy v celé republice. Naopak v okrese Frydek-Místek činila hodnota tohoto podílu pouze 42,5 % a byla tak sedmá nejnižší v Česku.

KOMENTÁŘ

V prvních třech čtvrtletích roku **zemřelo** v Moravskoslezském kraji podle předběžných výsledků 11 031 osob, což bylo o 1 403 osob (o 11,3 %) méně než ve stejném období roku 2021.

V relativním vyjádření zemřelo z 1 000 obyvatel středního stavu 12,5 osoby, což bylo nejvíce mezi všemi kraji. Vyšší hrubá míra úmrtnosti než krajský průměr byla zaznamenána v okresech Karviná (14,1 ‰), Ostrava-město (12,7 ‰) a Bruntál (12,6 ‰). Ostatní okresy

Moravskoslezského kraje se udržely pod touto hodnotou, všechny ale vykázaly úmrtnost vyšší než celorepublikový průměr (11,2 ‰). V celkovém úhrnu zemřelo 5 722 mužů a 5 309 žen. Více než dvě třetiny zemřelých (70,9 %) měly 70 a více let. Hodnota kojenecké úmrtnosti (2,7 ‰) přesahovala republikový průměr (2,3 ‰), zatímco krajská novorozenecká úmrtnost (1,1 ‰) byla pod republikovou úrovní (1,3 ‰). V kraji zemřelo 9 dětí do 28 dnů po narození a dalších 13 dětí zemřelo ve věku do 1 roku.

**Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Moravskoslezském kraji a jeho okresech
v 1. až 3. čtvrtletí 2022**

(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhováním	Celkový přírůstek/úbytek
Absolutní údaje									
Kraj celkem	5 350	1 683	8 164	11 031	-2 867	4 773	6 124	-1 351	-4 218
Bruntál	495	121	559	841	-282	825	1 061	-236	-518
Frydek-Místek	885	335	1 484	1 859	-375	1 998	1 854	144	-231
Karviná	1 084	359	1 546	2 523	-977	2 144	2 673	-529	-1 506
Nový Jičín	634	207	1 079	1 310	-231	1 274	1 480	-206	-437
Opava	799	228	1 246	1 537	-291	1 370	1 352	18	-273
Ostrava-město	1 453	433	2 250	2 961	-711	3 738	4 280	-542	-1 253
Relativní údaje (na 1 000 obyvatel středního stavu)									
Kraj celkem	6,1	1,9	9,3	12,5	-3,3	5,4	7,0	-1,5	-4,8
Bruntál	7,4	1,8	8,4	12,6	-4,2	12,4	15,9	-3,5	-7,8
Frydek-Místek	5,6	2,1	9,3	11,7	-2,4	12,6	11,7	0,9	-1,5
Karviná	6,1	2,0	8,6	14,1	-5,5	12,0	14,9	-3,0	-8,4
Nový Jičín	5,7	1,8	9,6	11,7	-2,1	11,4	13,2	-1,8	-3,9
Opava	6,2	1,8	9,6	11,8	-2,2	10,5	10,4	0,1	-2,1
Ostrava-město	6,2	1,9	9,7	12,7	-3,1	16,0	18,4	-2,3	-5,4

Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých činil v absolutním vyjádření -2 867 osob, v relativním -3,3 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu. Absolutně byla tato hodnota úbytku nejvyšší mezi všemi kraji v Česku, v relativním vyjádření dopadl hůře Karlovarský kraj (-3,7 ‰). V žádném z okresů Moravskoslezského kraje nedosáhl přirozený přírůstek kladných hodnot. Nejméně obyvatel ubylo jak v absolutním vyjádření (-231 osob), tak i při přepočtu na 1 000 obyvatel (-2,1 ‰) v okrese Nový Jičín. Naopak nejpostiženějším okresem byla Karviná, v níž za tři čtvrtletí ubylo přirozenou cestou 977 osob, tj. 5,5 osoby na 1 000 obyvatel.

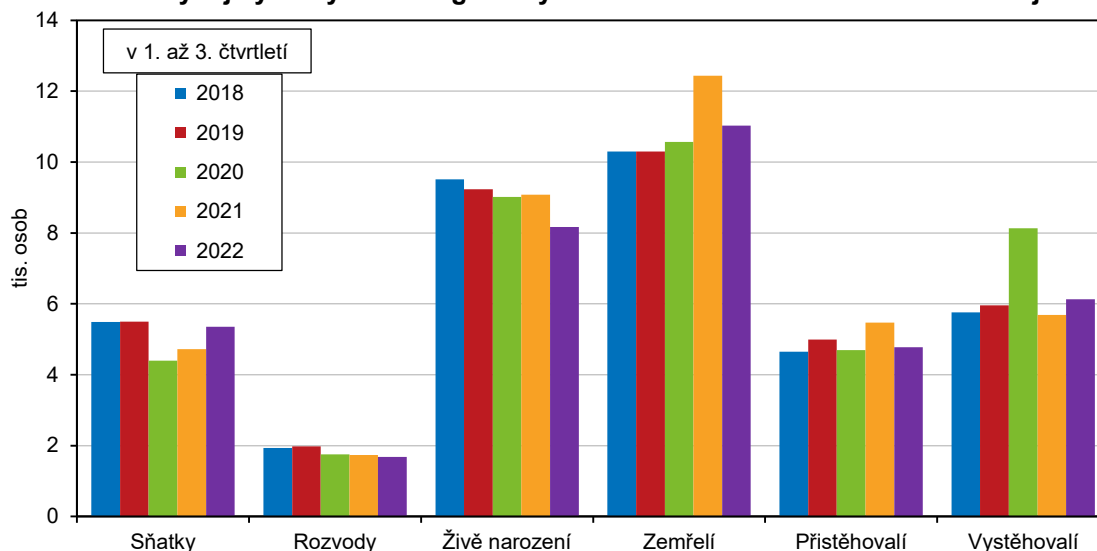
Do Moravskoslezského kraje se v 1. až 3. čtvrtletí roku 2022 **přistěhovalo** 4 773 osob, což bylo o 694 osob méně než za stejné období roku 2021. Z ostatních krajů Česka se přistěhovalo

KOMENTÁŘ

2 842 osob (59,5 % přistěhovalých) a 1 931 osob ze zahraničí (40,5 % přistěhovalých). Mezi přistěhovalými převažovali muži (54,2 %). Nejvíce obyvatel se přistěhovalo do okresu Ostrava-město (3 738 osob), a to i relativně (16,0 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu). Nejmenší relativní přírůstek přistěhovalých byl zaznamenán v okrese Opava, do kterého se přistěhovalo 10,5 osoby na 1 000 obyvatel.

Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo** 6 124 osob (o 442 více než v 1. až 3. čtvrtletí 2021). Do ostatních krajů Česka se vystěhovalo 4 800 osob (78,4 % vystěhovalých) a 1 324 osob se odstěhovalo do zahraničí (21,6 % vystěhovalých). Rovněž mezi vystěhovalými převažovali muži (52,7 %). Nejvíce osob se vystěhovalo z okresů Ostrava-město a Karviná, při přepočtu na 1 000 obyvatel se mezi ně vklínil okres Bruntál.

Graf 1 Vývoj vybraných demografických ukazatelů v Moravskoslezském kraji

Převaha vystěhovalých nad přistěhovalými v Moravskoslezském kraji za první až třetí čtvrtletí 2022 činila 1 351 osob. Moravskoslezský kraj tak byl společně s Ústeckým krajem jedinými v Česku, které vykázaly záporné migrační saldo. Nejvíce obyvatel stěhováním přibylo ve Středočeském kraji. Z okresů Moravskoslezského kraje vykázaly kladný přírůstek obyvatel stěhováním dva z nich – Frýdek-Místek (o 144 osob, tj. 0,9 ‰) a Opava (o 18 osob, tj. 0,1 ‰). Úbytek stěhováním byl v absolutních číslech výrazný zejména v okresech Ostrava (o 542 osob) a Karviná (o 529 osob), při přepočtu na 1 000 obyvatel je však s hodnotou –3,5 ‰ předstihl okres Bruntál.

Záporná hodnota migračního salda (–1 351 osob) spolu s vysokou hodnotou přirozeného úbytku (–2 867 osob) zapříčinila, že celkový úbytek obyvatel v absolutním vyjádření byl nejvyšší mezi všemi kraji Česka (–4 218 osob). Při přepočtu na 1 000 obyvatel činila hodnota celkového úbytku obyvatel v Moravskoslezském kraji –4,8 ‰, horší výsledek žádný z krajů nevykázal.

KOMENTÁŘ

Přírůstek počtu obyvatel zaznamenalo sedm krajů, nejvíce obyvatel přibýlo ve Středočeském kraji (9 444 osob, tj. 9,1 ‰).

V 1. až 3. čtvrtletí 2022 bylo uzavřeno 5 350 **manželství**, tedy o 633 více než ve stejném období předchozího roku. V téměř dvou třetinách případů to byl pro oba snoubence první sňatek. Za stejné období bylo **rozvedeno** 1 683 manželství, v 854 případech (50,7 % z úhrnu rozvedených manželství) to byla manželství s nezletilými dětmi. Návrh na rozvod podávali manželé převážně společně (64,0 % z úhrnu rozvedených manželství), popř. se jednalo o návrh ženy (26,6 % z úhrnu rozvedených manželství). Počet rozvodů, které nabyly právní moci do konce září letošního roku, byl meziročně o 50 rozvodů nižší.

Kontakt:

Jan Halva
Krajská správa ČSÚ v Ostravě
Tel.: 595 131 233
E-mail: jan.halva@czso.cz